

Uchwała Nr 17.347.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 30 lipca 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr V/32/2024 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr V/32/2024 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, tj. § 2 ust. 3 i § 3 ust. 3, z powodu istotnego naruszenia art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) oraz art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

§ 2

Na niniejszą uchwałę Gminie Wolanów służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 12 lipca 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr V/32/20234 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Badaną uchwałą Rada Gminy Wolanów zarządziła pobór podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, a także dokonała wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso oraz terminy płatności dla inkasentów.

W § 2 ust. 3 badanej uchwały Rada Gminy Wolanów określiła, cyt. „Inkasenci zobowiązani są do pobierania ww. podatków od osób fizycznych zamieszkałych lub posiadających nieruchomości na obszarze sołectwa, w którym pełnią funkcję sołtysa”.

Następnie w § 3 ust. 3 badanej uchwały organ stanowiący Gminy Wolanów postanowił, cyt. „Wynagrodzenie będzie wypłacane raz na kwartał w terminach odpowiednio: za I kwartał do dnia 25 marca, za II kwartał do dnia 25 maja, za III kwartał do dnia 25 września, za IV kwartał do dnia 25 listopada”.

Zdaniem Kolegium Izby określenie obowiązków inkasentów, jak również częstotliwości i terminu wypłaty wynagrodzenia za inkaso wykracza poza uprawnienia rady gminy określone w:

- art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso;
- art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso;
- art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w ust. 2 w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Zdaniem Kolegium Izby regulowanie w badanej uchwale obowiązków inkasentów w stosunku do określonych podmiotów i przedmiotów opodatkowania stanowi wykroczenie organu stanowiącego poza przyznane ww. ustawami podatkowymi kompetencje. Zgodnie bowiem z ww. przepisami, rada gminy jest uprawniona do zarządzenia poboru od osób fizycznych podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa oraz do wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso. Jednocześnie należy wskazać, iż definicja inkasenta określona została w art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Naruszenia wskazane w rozstrzygnięciu nadzorczym mają charakter istotnego naruszenia prawa. Podkreślenia wymaga bowiem, iż przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej.

Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok NSA z dnia 8 maja 2013 r. II GSK 299/12). W orzecznictwie sądów administracyjnych i nauce prawa nie budzi wątpliwości reguła interpretacyjna administracyjnego prawa materialnego, zgodnie z którą dozwolone jest tylko to, co wynika z przepisów prawa (por. wyrok NSA z dnia 19 marca 2008 r. II GSK 427/07).

Jak zwrócił uwagę WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 28 października 2015 r. I SA/Po 1305/15, cyt. „Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego”.

W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajdują zastosowanie przepisy § 134 pkt 1 oraz § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którymi w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące sprawy z przekazanego upoważnieniem zakresu. Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem.

Z podanych powodów Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

**Przewodnicząca
Posiedzenia Kolegium**

Bożena Zych